

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příplatek mimo základní kapitál a jeho daňové implikace

Příplatkem do společnosti s ručením omezeným se rozumí právo nebo povinnost společníka vložit do společnosti příplatek nad rámec společníkova vkladu mimo základní kapitál, a to buď ve formě peněžitých nebo nepeněžitých prostředků. Zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v platném znění (dále jen „zákon o obchodních korporacích“), rozlišuje dva typy příplatků. Tím prvním je příplatek dobrovolný a tím druhým příplatek nedobrovolný, který je rovněž znám pod pojmem „příplatková povinnost“.

Základní rozdíl mezi dobrovolným a povinným příplatkem spočívá v tom, že u povinného příplatku je příplatková povinnost spojena s podílem a u dobrovolného nikoliv. V obou případech je účelem příplatku posílení vlastního kapitálu společnosti bez toho, aby tím společník ve společnosti současně posílil své právní postavení – podíly ani výše vkladu se totiž poskytnutím příplatku nemění a společník jím nezískává ani postavení věřitele.

Povinný příplatek

Podle ustanovení § 162 zákona o obchodních korporacích musí být zakotvení příplatkové povinnosti obsaženo ve společenské smlouvě společnosti s ručením omezeným. Společenská smlouva v takovém případě musí obsahovat výslovné ustanovení, podle něhož společnost může usnesením valné hromady společníkům uložit povinnost poskytnout peněžitý příplatek. Společenská smlouva také určí, zda a s jakými podíly je příplatek spojen (např. zda pouze se základními nebo se zvláštními podíly, popř. se všemi typy podílů). Společenská smlouva v neposlední řadě musí u příplatkové povinnosti vymezit i celkovou souhrnnou výši, kterou nesmí příplatky přesáhnout. Příplatky v každém případě společníci poskytují dle poměru svých podílů, ledaže opět společenská smlouva výslovně stanoví jinak. Povinnost poskytnout příplatek je podle zákona možné uložit jen jako peněžitou povinnost, přičemž dle odborných výkladů není jednoznačné, zda se lze od tohoto ustanovení odchýlit. V praxi si nicméně lze jen těžko představit ukládání povinnosti společníkům poskytnout určitý nepeněžitý příplatek do společnosti.

Důležitým atributem příplatkové povinnosti je možnost vyloučení společníka ze společnosti v případě, kdy společník příplatkovou povinnost poruší. Společník, který pro uložení příplatkové povinnosti na valné hromadě nehlasoval, rovněž sám může podle § 164 zákona o obchodních korporacích ze společnosti dobrovolně vystoupit ohledně podílu, na který je příplatková povinnost vázána. Podmínkou pro takovéto dobrovolné vystoupení společníka je, že zcela splnil svoji vkladovou povinnost spojenou s podílem, na který byla příplatková povinnost vázána. V takovém případě může vystoupit ze společnosti do 1 měsíce ode dne rozhodnutí valné hromady o příplatkové povinnosti nebo ode dne, kdy mu bylo přijetí takového rozhodnutí oznámeno.

Pokud společník, který s uložení příplatkové povinnosti nesouhlasí, ze společnosti ohledně příslušného podílu sám nevystoupí, může s ním být zahájeno řízení o jeho vyloučení podle ustanovení § 151 zákona o obchodních korporacích (tzv. kaduční řízení), což je i jeden z hlavních důvodů, proč se společníci zakotvení příplatkové povinnosti ve společenské smlouvě v praxi často brání. Stačí totiž, aby majoritní společník s potřebným počtem hlasů na valné hromadě rozhodl o uložení

příplatkové povinnosti ve výši, kterou minoritní společníci nebudou schopni splnit, a zákonný důvod k jejich vyloučení je na světě.

Dobrovolný příplatek

Vedle příplatkové povinnosti ukládané valnou hromadou společnosti společník může se souhlasem jednatele poskytnout příplatek i v případě, kdy tak výslovně nestanoví společenská smlouva. Takováto forma příplatku se označuje jako příplatek dobrovolný, který lze společnosti poskytnout nejen v peněžité, ale i v nepeněžité podobě – v takovém případě ovšem musí dojít k jeho ocenění znalcem. Dobrovolný příplatek může společník poskytnout vždy, tedy jak v případě, kdy společenská smlouva příplatkovou povinnost vůbec nezakotvuje, tak i v případě, kdy je příplatková povinnost ve společenské smlouvě zakotvena. V praxi je možné, aby společník poskytl oba typy příplatků současně nebo aby na jeden ze svých podílů (např. na základní podíl) poskytl příplatek dobrovolný a na jiný (např. na zvláštní podíl) poskytl příplatek povinný. Dobrovolný příplatek v každém případě poskytuje flexibilní možnost navýšení vlastního kapitálu společnosti bez toho, aby se společnost současně musela zadlužit, nebo aby bylo nutné podstupovat složitý proces navýšování základního kapitálu.

Vracení a zdanění zpětné výplaty příplatku

Jednou poskytnutý příplatek se stává nejen součástí vlastního kapitálu, ale také součástí majetku společnosti. Z toho důvodu zákon nezakotvuje povinnost společnosti příplatek vracet ani právo společníka jej požadovat zpět. Společník, jakožto poskytovatel příplatku, tedy nemá právo na jeho vrácení, pokud o tom nerozhodne sama společnost. Pokud by se ve smlouvě, kterou byl příplatek (ať už povinný nebo dobrovolný) poskytnut, sjednala povinnost společnosti příplatek vracet, nebude se jednat o smlouvu o příplatku, ale spíše o zápůjčku nebo úvěr. Valná hromada společnosti nicméně může rozhodnout, že poskytnutý příplatek bude v rozsahu, v jakém převyšuje ztrátu společnosti, společníkovi vrácen. Nerozhodne-li valná hromada jinak, vrací se příplatek společníkovi poměrně podle výše, v jakém jej poskytl, přičemž nejdříve se vrací příplatek poskytnutý společníkem na základě příplatkové povinnosti uložené valnou hromadou a až poté příplatek poskytnutý společníkem dobrovolně.

Při zpětné výplatě příplatku je třeba si dát pozor na problematiku jeho zdanění. Podle ustanovení § 36 odst. 2 písm. e) zákona č. [586/1992](#) Sb., zákona o daních z příjmů, v platném znění (dále jen „ZDP“), totiž zpětná výplata příplatku podléhá srážkové dani ve výši 15 %. Ke zdanění vratky příplatku ovšem dojde pouze v situaci, kdy bude podíl ve společnosti, ke kterému se váže poskytnutý příplatek, převeden na jinou osobu a té bude příplatek vyplacen. Pokud by byl totiž příplatek vrácen společníkovi, který jej do společnosti poskytl, byl by příjem z vráceného příplatku v plné výši ponížen o nabývací cenu podílu. Nabývací cena podílu se uplatní jako daňový výdaj, přičemž nabývací cenou podílu se ve smyslu § 24 odst. 7 ZDP rozumí cena, za kterou podíl společník nabyt. Nabývací cenou podílu lze ponížít příjem z příplatku i v případě, kdy byl vrácen jinému společníkovi nežli tomu, který jej do společnosti vložil. V případě vrácení příplatku společníkovi, který jej do společnosti poskytl, nicméně bude nabývací cena podílu vždy odpovídat výši poskytnutého příplatku a daňový základ tak bude nulový.

Závěr

Příplatky jsou velice praktickou, jednoduchou a často využívanou formou posílení vlastního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným a jejich hlavní výhodou (oproti úvěrům či zápůjčkám) je právě nulové dluhové zatížení společnosti. Někdy sice bývají vnímány jako jeden z prostředků „nuceného vypuzení“ společníka ze společnosti, toto se ovšem týká pouze příplatkové povinnosti. Důležité je nicméně vždy zachovat obezřetnost při vrácení příplatku (zejména pak „novému společníkovi“), a to

s ohledem na srážkovou daň, která se může lehce vyšplhat do závratných částek.

JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., LLM.

Vedoucí partner, Advokát

JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., advokát

Anny Letenské 34/7
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 254 555
e-mail: info@matzner.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)